

Ту, на вратима раја: Опроштајно слово Патријарха Порфирија од Епископа Атанасија

Браћо архијереји, свештеници, монаси и монахиње, верни народе светосавске Херцеговине и сви ви, браћо и сестре са разних српских страна: од Косова до Јадовна, од Солуна до Будима, где год српских тића има, пристигли у Требиње и манастир Тврдош, да испратите нашег оца и владика Атанасија на пут из смрти у живот. У живот вечни! Још више је – небројено више – нас који смо у духу са вама и тугујемо што не можемо последњи благослов да примимо и последњи целив да дамо. Међу њима сам и ја, некада млађани и неуки, а владика би рекао незнавени студент прве године теологије. Али – његов студент, чиме се бескрајно поносим, и срце ми је пуно када то изговорим или помислим, а верујем и многима владикама, свештеницима, монасима, који су били његови студенти,

који су га тих давних година слушали на факултету, на јавним предавањима у Београду, а и они који као мирјани служе Цркви, а недељом и празником су хрлили у манастир Ваведење, где је он, заједно са дивним професорима, нашим оцима Амфилохијем и Иринејем служио и на земљи нам отварао двери Царства небеског.

Имајући увек у срцу Христа васкрслог, владика Атанасије је чинио да они Свети Оци и учитељи Цркве из апостолског и потоњих времена о којима нам је предавао, буду не некакви научни или литерарни, чак ако хоћете ни богословски узор, него да буду део наших живота, да уз њега буду са нама, не само на предавањима, него готово увек: и уз скромне, више монашке него студентске обележје које је благосиљао и редовно делио са нама у трпезарији старе зграде Бо-

гословског факултета на Косанчићевом венцу; и када смо се први пут пењали за њим уз Велебит да се над безданом Шарановом јамом молимо за мученике тамо бачене и да молимо њих да се моле за нас; исто тако су оци и апостол Павле били наши сапутници када нам је отац Атанасије Павловим путем откривао православље, манастире и српство Далмације; када смо са њим из свега гласа певали Христос воскрес у Јасеновцу, исто тако и широм Косова и Метохије који су наше свенародно распеће и свенародно наше васкрсење; и када смо први пут са њим крочили на Свету Гору Атонску да бисмо срели подвижнике и свете старце; чак и када смо са њим играли фудбал у престолу Београду, испод Калемегдана, месту које је освештано жртвом Доната и Фортуната, Ермила и Стратоника, ђакона Авакума и игумана Пајсија, јасеновачких мученика који су ношени Савом стигли под древне зидине; али и хиљадама које је крвави комунистички терор прибројао светима мученицима, у престоници српства, али и на другим местима. Међу њима је и рођени стриц владике Атанасија, свештеник Милош Јевтић, који је на Свету Петку 1944. године убијен са хиљадама невиних Мачвана и Поцераца на савском мосту у Шапцу.

Тамо где је био владика Атанасије били су и свети оци и учитељи Цркве; тамо је био Христос распети и васкрсли, чијом силом је владика Атанасије храбрио, чувао, подизао и хранио све који су били у невољи.

Патријарх Порфирије служио помен епископу Атанасију

Његова Светост Патријарх српски Порфирије служио је 5. марта 2021. у капели Патријаршијске резиденције у Београду помен новопрестављеном умировљеном Епископу захумско-херцеговачком Атанасију.

Ви Херцеговци, децо Светог Саве, то знате боље од свих нас шта је у несрећном рату значио и чинио владика за нашу Отаџбину. Знају то, не мање, и косовско-метохијски Срби, а знамо и сви ми.

Његово тело данас полагамо у херцеговачку земљу, коју је толико заволео. Али он једнако припада свим нашим крајевима, а пре свега родној Тамнави, селу Брдарица, као и целом шабачко-ваљевском крају који нам је подарио и у којем су се прославили у Господу велики светитељи Ава Јустин и владика Николај. Они, заједно са владиком Милутином, који је такође из тог краја, чекају данас на вратима бесмртности достојног настављача. Тамо га чека и владика Амфилохије, са ким је друговао, од младих богословских и монашких година; а био сатрудник и сарадник на Богословском факултету и у владичанским годинама које су уследиле.

Ту, на вратима раја, дубоко верујем, чекају га и наши патријарси Павле и Иринеј, и сви свети српски архиепископи и патријарси.

Не могу да изоставим капиталну чињеницу којом Српска Црква, српска култура, српски народ треба да се поносе: владика Атанасије је уз поменуте свете: Јустина и Николаја, најплоднији и вероватно у свету најпризнатији и најпознатији српски богословски и научни писац. Ових дана и дугом времену које предстоји његово дело ће, као и дела Светог Јустина и Светог Николаја, бити тумачено, проучавано, умножавано, али што је најважније његово дело и његове молитве за нас пред престолом Оца Небеског, приводиће Србе Цркви Христовој у вековима док нас буде, а биће нас док следећи владика Атанасија следимо Светог Саву, Светог Лазара косовско-метохијског и све свете из рода нашега.

Данас сви заједно можемо да посведочимо речима апостола Павла: владика Атанасије, добар си рат ратовао, трку си завршио; веру си одржао. Сада те чека венац правде који ће ти дати Господ наш, праведни судија.

Вечан ти помен достоблажене и приснопамјатне оче и брата Атанасије.¹

Патријарх српски Порфирије ❖

¹ По Патријарховом благослову писмо је прочитао Његово Високопреосвештенство Митрополит дабробански Хризостом.